

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

EL TRIBUNAL DEL POBLE. — L'autèntica Justícia ha sorgit.

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Tapes Esquella 1935

Relligat i Tapes
Daurades
Pesseïes 8'50

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
riors.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

UNA GRAN TASCA

El nostre amic i company en la premsa Angel Estivill ha deixat per unes hores el front de combat i ha vingut a Barcelona. Angel Estivill és un periodista complet que ha sabut deixar la ploma per prendre el fusell i posar-se al lloc de comandament d'una columna de les que operen en les terres d'Aragó. Estivill ha escrit al nostre col·lega «Treball» unes ratlles que li han estat suggerides durant el seu viatge de Saragossa a Barcelona. Les paraules del nostre amic han descarnat una qüestió que ja s'allargava massa. Hi havíem pensat moltes vegades però ens hauríem guardat bé prou de dir-les, davant el perill que no fossin prou ben interpretades. Ara, una vegada dites per una autoritat autèntica, pronunciades per un home que des del seu lloc delicadíssim al front ha guanyat una fama d'heroi que resistiria tota prova, podem fer-nos-les nostres. Angel Estivill s'ha queixat de l'excés de fusells que es veuen per les ciutats de Catalunya. Estivill s'ha planyut —ho direm amb les seves mateixes paraules— «que les garbes de blat es podriessin damunt els camps» esperant els braços treballadors que les batin. Això vol dir, ni més ni menys, que sembla que hi ha poca pressa a reintegrar-se als llocs de treball. Aquesta manca d'apressament és plenament justificada si es tracta de l'home que lluita al front. Però per haver de restar a ciutat, sobren precaucions. No cal que hi hagi tantes armes. Als camps de batalla, on es debat la qüestió de l'honor i la dignitat de tot un poble, manquen fusells. I gent que els utilitzi.

No sabem si el lector ha sortit per Catalunya aquests dies. Ens referim a la sortida per carretera, en cotxe. A cada poblè us deturen, almenys, dues vegades. El control és excessiu. Hi ha indrets on, des del primer control es veu perfectament el segon i tot el moviment que hi ha. Vol dir, doncs, que des del segon es veu el primer. No obstant, en travessar el segon lloc us heu de deturar novament, acreditar altra vegada la vostra personalitat i encara algun requisit més. Donem la sensació, als ulls estranys, de viure en perill cons-

tant i de gran intensitat. I si volem demostrar el triomf, si tenim ganes de fer-lo ben ostensible, hem de posar forçosament tot el nostre interès a proclamar que a Catalunya no passa res, que la normalitat és absoluta.

Es un malgastament, amics, d'energies. I en una hora tan greu com la que estem vivint, tota despesa inútil ens és més sensible, la sentim en el fons de la nostra ànima.

Som absolutament partidaris de la guerra a mort al feixisme, emboscat o descobert en la seva vilesa. Volem un control total de les activitats dels facciosos i dels suspectes. Però amb els mateixos drets demanem un mínim de comoditats i de garanties per als qui són coneguts de tots com a persones decents des de tots els punts de vista.

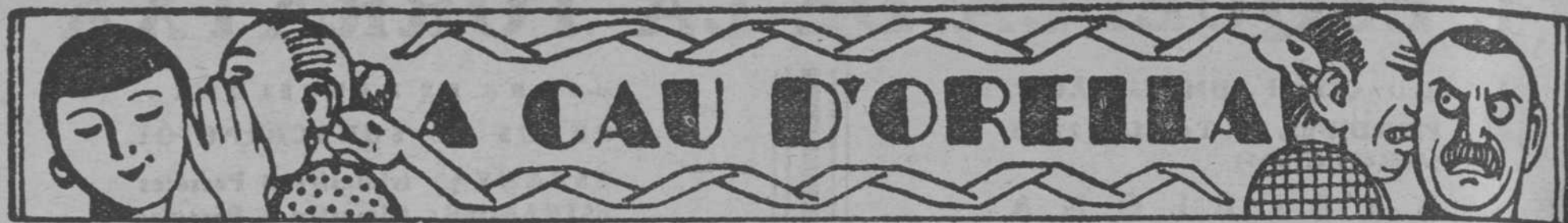
Cal treballar. Treballar de ferm, ara més que mai. Però no esmercem el nostre temps i les nostres forces en barricades més o menys inútils. N'hi ha unes altres, de barricades, que ens esperen. Allí hem d'ésser. I si no podem —ho dèiem la setmana passada, ho diem ara i no ens cansarem de repetir-ho—, hem de formar en els rengles dels treballadors, del camp o de la ciutat. Al front no els ha de mancar res. Ells ens ho poden exigir hi tenen tots els drets.

Els moments post-revolucionaris són sempre els de més gran responsabilitat. Persuadim-nos-en. Ara és quan cal emprendre la tasca reconstructiva. Damunt les runes de la monarquia, del feixisme, de la traïdoria organitzada, hem de bastir la Catalunya, l'Espanya noves.

Hi ha un seguit d'homes valerosos, que es juguen la vida a tothora, que esperen de nosaltres el complet reeiximent d'aquesta tasca memorable. No els vulguem decebre. Treballem!

Aquest número ha estat visat per la censura

Els anunciants

Els anunciants dels diaris i revistes de Catalunya s'han declarat en vaga. D'ençà del dia 19 de juliol que es neguen a inserir propaganda en les publicacions, i ocasionen un greu perjudici per a les mateixes. Si alguna vegada ha estat necessari de bo l'ajut econòmic d'aquest element, indispensable a la premsa que ha de viure dels seus propis mitjans, és ara.

Com que la cosa té molta importància, potser fóra hora d'adoptar mesures extremes.

No aniria bé, per exemple, considerar des d'aquest moment com a facciós tot anunciant que no anunciï?

Ens fa l'efecte que no és cap mala idea.

En una tertúlia...

En una tertúlia de feixistes (que encara en queden prou per a formar tertúlia) es parla de la derrota dels moros que han vingut a la península a ajudar els carques. Un dels tertulians s'estranya que els descendents de Mahoma hagin fallat als generals facciosos.

— No ho entens —dèia—, tenia entès que «Con moro nada hay que falle»!

Els monjos de Montserrat

Es veu que els monjos de Montserrat, l'inexpugnable fortalesa de la clerecia, no eren dels qui es donen per la pell. A les habitacions de l'abat ha estat descobert, curo-

sament emmarcat, un retrat de l'estúpid Jaume de Borbó.

Sempre ens havíem pensat que els reis, generalment, eren sants de la devoció dels clergues.

Ens imaginem l'abat, resant parenostres davant el reial (?) personatge en efígie. I se'ns escapa el riure!

Els mateixos monjos...

El mateixos monjos sabien que havia d'esclatar la militarada. I sospitaven i tot que havia de fracassar, almenys a Catalunya.

Tenien les maletes preparades. Qui els ho devia aconsellar?

La Benemèrita

Es la primera vegada en la nostra vida periodística que escrivim «la Benemèrita» referint-nos a la Guàrdia Civil. Mai no havíem sabut entendre el per què d'aquest qualificatiu gloriós.

Ara, després de la Revolució, el comprenem i proclamem que el Cos n'és mereixedor. L'altre dia va pujar per les Rambles i va recórrer els carrer de la ciutat una parada de guàrdies civils, que recaptaven fons per als caiguts.

Visca la Benemèrita! I visca la Revolució!

Comentaris

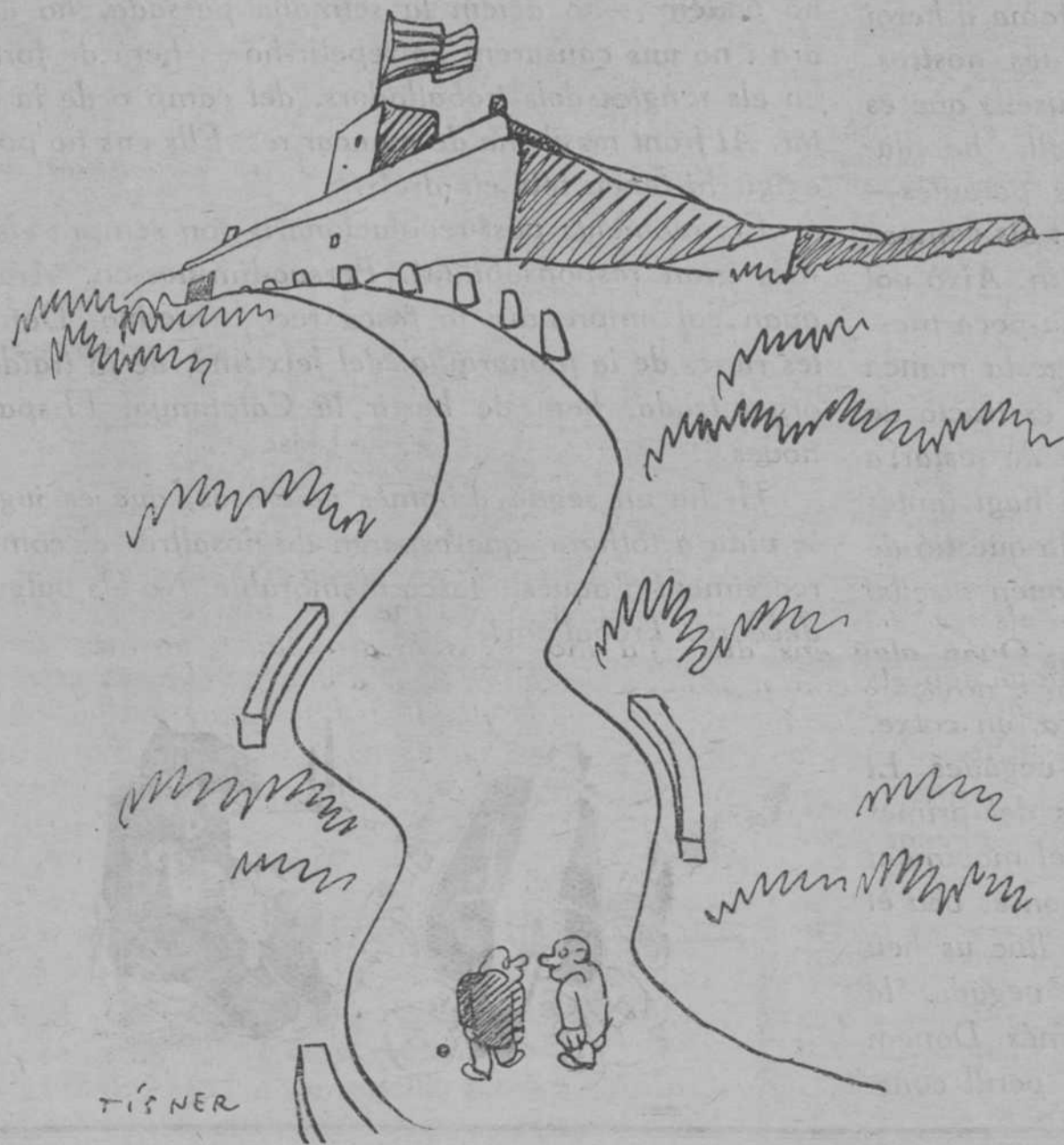
Emboscats

Tots coneixem la fugida de l'Emiliano, el Salazar Alonso, d'«l'illustre cabdill», i molts altres lladre-gots de la tractalada radical.

Però, que se n'ha fet del Dídac Hidalgo, d'aquell «notari espanyol a Rússia»?

Era un exemplar únic en el radicalisme.

Potser r. era tan lladre com els altres, potser sabia més que els altres de llegir i escriure —no molt més, és clar— però la seva vanitat personal, la seva admiració per la classe privilegiada, el va convertir

TISSER

—No me'n fio, dels feixistes! Et prometen l'oro...
—Sí, i et donen el mord!

en l'instrument més perillós contra els obrers d'Astúries.

Aquest notari no va dubtar gaire per enviar contra els miners i camperols asturians les forces del terç i regulars, mercenaris de escasa paga que la desitgen completar amb botí de guerra. I Dídac Hidalgo, per afalagar els poderosos del diner, per adular l'alta clerecia, la noblesa i els generals monàrquics, va oferir als mercenaris el botí d'Astúries.

La tragèdia provocada per l'inconscient ministre de Guerra tots la coneixem.

On és, ara, aquest admirador del Franco, on és aquest ministre republicà (?) que es feia assessorar per l'actual facció del Marroc perquè el considerava «un militar de gran vàlua, de molta perícia i fidelíssim al règim, i per això i altres motius el va ascendir a general»; on és aquest malaurat notari?

S'haurà posat sota la protecció dels seus afavorits Doval i Franco?

Per què a Rússia, altra vegada, no l'hi creiem pas.

Fins allí va arribar el clamor de las seves víctimes.

Cristianisme

El feixisme, aliat amb el detritus de tota una societat en decadència demostra a cada instant el seu sentit de barbàrie.

El fet de la plaça de braus a Badajoz ens recorda els satvatges martiris soferts pels primers cristians als cirques de Roma.

Després de vint segles són, ara, els cristians que imiten els procediments dels seus antics botxins.

Els presoners que tenien a Badajoz, els feixistes, van ésser conduïts als «chiqueros» de la plaça de braus i ells, asseguts als «tendidos» disparaven contra els obrers quan sortien per la porteta del «toril».

El fet històric es repeteix. Però a Roma els cristians eren destruïts per las feres.

Ara els mateixos cristians són els executors dels obrers, dels pobres, que segons la seva doctrina volien protegir.

Davant aquests fets al cervell de tot antifeixista només hi ha una idea. «No ha de quedar ni un sol feixista!»

El teatre espanyol

Segons un diari francès han mort

ELS APROFITADORS

—Em farà el favor?... El sol que més escalfa?

els germans Alvarez Quintero i Benavente. Aquests senyors eren culpables de la mort, per inanició del teatre espanyol.

El bufó Muñoz Seca està detingut. L'actor Rivelles ha mort. El primer amb els seus «retruécanos» feia feliços tots els cretins d'Espanya convertits després en feixistes. I Rivelles arrancava sospirs a totes les histèriques «niñas bien» i

ninfomaníques dames autumnals. Era l'actor de la decadència.

Per altra part el Miquel Burro Fleta està amb els feixistes de Valladolid i és possible que caigui o se'n vagi per sempre d'Espanya.

O sigui que el teatre espanyol està d'enhorabona.

Comencem a creure en la seva regeneració.

ALMOND

GLOSSARI

La carlinada infecta i la crosta impermeable

No té gaire mèrit tocar a mal temps, car sempre arriba el moment que els mals averanys es compleixin. Quan algú ens diu: Tu moriràs!, no actua com a profeta, però imitant en certa manera els vells ascetes, hauríem d'estar sempre alerta de quan i com ens pot venir l'escomesa enemiga.

—Sí, ara que li has vist el cul, dius que és femella; ens respondrà algú. Res d'això. Els qui fem aquest setmanari ja fa temps que havíem visurat tots els sexes (per ara, se'n coneixen tres) i la nostra ESQUELLA ha brandat a sometent anys i més anys, sense que volguessin escoltar el toc d'alarma els més obli-

gats a tenir tots els sentits oberts. Quan parlàvem del perill del clericalisme (era més que perill, negra i tràgica realitat), no mancava qui, proveït d'una petulància gairebé ridícula i d'una irresponsabilitat digna d'una entrada de lliure circulació als llims, proclamava que això de l'anticlericalisme era una cosa rònega i estantissa, superada per la història.

La mateixa idea errònia que hom tenia del clericalisme, considerant-lo anacrònic i inexistent, s'aplicava a la supervivència de les hosts fratricides que operaven sota el signe de Déu, Pàtria i Rei. Nosaltres, els de L'ESQUELLA DE LA TOR-

RATXA, vam publicar el 7 de setembre del 1934 un número extraordinari dedicat a «Cent anys de carlinada». Tots els crims i baixeses dels botxins de la Santa Causa van desfilar per les nostres pàgines, no tant per a revifar un record de sang i de barbàrie, sinó per a cridar l'atenció vers una possible revifalla de la carlinada criminal i infecta. Escriuïem llavors i ho repetim perquè meditin els qui ens titllaren de derrotistes i d'exhumadors d'antigalles: «En l'esperit actual d'antirepública, de regressió teocràtica, de militarada, de manteniment dels privilegis de c a s t a, de rapinya i de domini, hi batega com en els seus millors temps, millor per a ells, tota la història tràgica i vergonyosa del carlisme. Hauran canviat els noms i les etiquetes; però no les males intencions.»

Ens equivocàvem, en el pronòstic, en una sola cosa. Persisteixen els mateixos noms, les mateixes etiquetes i la mala intenció exacerbada per un histerisme senil. El mateix ara, que cent anys enrera, bisbes, frares i capellans capitanejen estols d'assassins que metrallen, bo i resant el Rosari, i engrapen amb la mateixa mà homicida la pistola i la creu del Crist agonitzant. Prelats i clerques prediquen la guerra i l'extermini, lluint en llurs hàbits els signes del comandament militar. Els brètols dels «requetès» —els de

La veritable bandera feixista

EL SOMNI DEL SINISTRE DOVAL

les velles i esgrogueïdes estampes vuitcentistes— porten com llurs avis l'escapulari insolent dels Sants patrons dels cafres i volen preservar-se de l'enemic amb aquella grotesca divisa de «Detente bala, que el Corazón de Jesús está conmigo». Els crims, les atrocitats, les violacions i els turments són els mateixos de les darreres carlinades. Hi ha, però, una diferència remarcable: si no han pogut guanyar en perversitat, han procurat enriquir-se amb l'aportació dels moros, aquests seculars enemics de la fe i del cristianisme, contra els quals la clercalla ha guarnit tots els tripijocs i ha armat els escarafalls més innobles. ¿Què hi feien aquells caps de moro penjats sota l'orgue de les esglésies gòtiques, a tall de befa i d'humiliació, si els nostres catòlics havien de buscar en hosts dels esbandits per Sant Jaume els defensors mercenaris del Vaticà i de l'Espanya de pandereta?

Encara hi ha qui diu que els anti-

feixistes han anat més enllà del que calia. Qui gosa a afirmar-ho? L'Espanya de la carlinada i dels sorges insubordinats és l'Espanya negra i trista, plena de terenyines i de femta que fa el darrer badall en una convulsió satànica que vol ésser benèida per aquest pallasso disfressat d'índi que fa de Vicari de Jesucrist a Roma, mentre li venten les mosques amb uns ventalls de ploma com el «Ritorna vincitor» d'«Aida».

La vella Espanya de la clercalla, fosca i hipòcrita, serà vençuda pel braç, el nervi i el pensament de les noves generacions que estudien, lluiten i, sobretot, es renten. La crosta repugnant es clivella i àdhuc les velles rampoines, com el cos de Sant Narcís, de Girona, tingut com un miracle d'incorruptibilitat, ensenya a la llum de la revolució els fustots, la llauna i el cotó fluix de què estava compost per a ensibornar els babaus.

PANICAL

Esports

CRONIQÜETA ESPORTIVA

LA FEDERACIÓ INTERVINGUDA

Parlem de la Federació de Futbol. L'han intervingut i creiem que han fet bé. Per organitzar el Futbol a to amb les necessitats del moment, calia la intervenció de gent del moment. El Conseller-regidor Eroles ho ha fet. Calia que sortís l'home amb autoritat per a fer-ho i ha estat el Conseller Eroles, com hauria pogut ésser qualsevol altre personalitat. El que calia era la incautació.

Els esportius catalans tan afectes al futbol, amb preferència a les altres manifestacions esportives, tindran, ara, la garantia absoluta que les competicions seran organitzades tal com aconsellin les necessitats del moment sense servir els interessos dels clubs capdavanters del nostre futbol amb perjudici dels clubs petits.

No essent possible pensar, per ara, en competicions nacionals, cal fer que les regionals prenguin força i

amplitud, com mereix el futbol català per la seva potencialitat pròpia.

S'ha decidit ampliar la primera categoria catalana per a fer un campionat de segona categoria i constituir petits grups per proximitat geogràfica. Caldrà agrair a les circumstàncies actuals que el Futbol Català torni a prendre la carta de naturalesa que portava perduda. Els federatius, satisfent els interessos dels clubs amb orientació d'empreses o monopolis, havien arribat a desfer el Futbol nostre, seguint els corrents que de la Federació Espanyola de Futbol, manada pel elements cedistes, s'expandien amb esperit unificador i centralitzador d'Espanya única e indivisible!

Ara, el futbol català serà vist i sentit com mai pel nostre poble en les circumstàncies que travessem. Cal també que el futbol, avui, doni un profit per les despeses de guerra i sols per aquest fet calia una intervenció autoritzada que de cop i volta endegués el futbol per damunt de tota reglamentació amparadora de privilegis discutibles.

Tot sigui per al nostre futbol, que, havent aconseguit una autonomia d'organització, havia perdut aquest

dret en mans de consells federatius que actuaven a toc d'esquella, rebent ordres dels clubs que exercien en els destins del futbol català la seva influència.

Mentre así es criticava i blasmava el fet que la Federació Espanyola de Futbol, estigués dominada pel Madrid, F. C., puix que tres dels cinc elements del Consell eren membres d'aquell club, a Catalunya la Federació Catalana, tenia també en el consell tres consellers afectes al Barcelona.

Som en temps que cal bandejar els absolutismes i establir un principi de democràcia ben entesa i de veritable catalanitat en el nostre futbolisme.

AQUELL.

Sagetes

També la boxa sembla que es vol revifar. S'han incautat de la Federació Catalana de Boxa els boxadors i mànagers, i volen anar per feina.

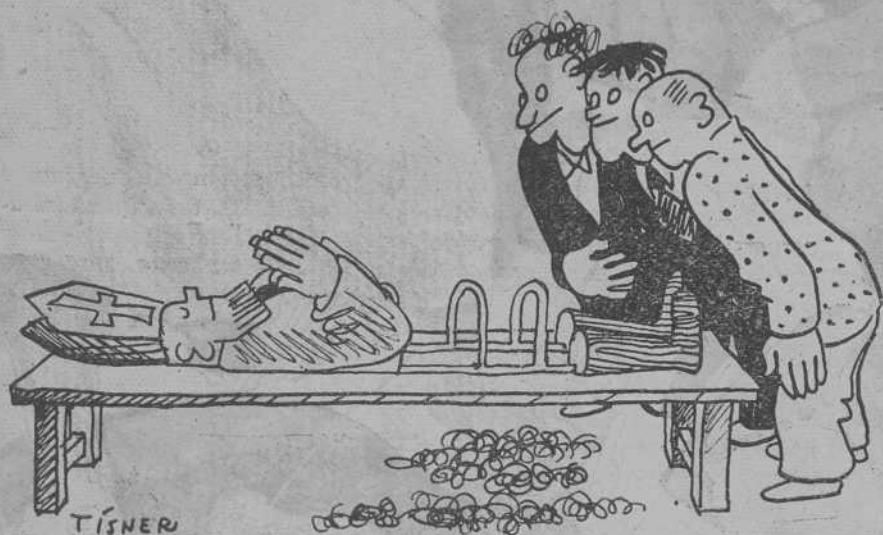
S'està preparant una gran vetllada benèfica a la plaça de Braus Monumental i sembla que el programa serà monstre, puix que l'organització anirà a càrrec dels mateixos boxadors i mànagers.

A veure si ho saben fer bé perquè la boxa es torni a enlairar al lloc que li pertoca, i d'on havia caigut per la intervenció poca-solta de les empreses.

Només havien aconseguit el descredit i el divorci del públic que abans acudia a les sales de boxa i les omplia de gom a gom.

Per a vosaltres va, el pollastre! Boxadors i mànagers. No es podria aconseguir que fins en Gironès acceptés boxar en aquesta gran vetllada benèfica de la Monumental?

Penseu que darrera d'aquesta vetllada pot venir la rehabilitació de la boxa.

L'AUTOPSIA AL SANT NARCIS DE GIRONA

—Es clar que no es corrompia; com que és fals!
—I de la barba!

A Madrid, els esportius que avui porten la direcció del Madrid F. C.

MOROS I CRISTIANS

EL SALVATGISME HA ACABAT PER UNIR - LOS

—S'ha suïcidat, oi?

—No; li ha sortit el tret per la culata.

i que són els que eren abans, han decidit, d'acord amb la Federació Nacional de Futbol, de crear les «Milícies Josep Sunyol».

Cal destacar aquest fet notable que posa de relleu novament que la república democràtica ha fet possible la intel·ligència entre castellans i catalans i la comprensió que abans en ple absolutisme no existia.

Es lloable el gest dels esportius de Madrid, de crear aquesta milícia per a honrar la memòria d'un esportiu català, i com a catalans cal felicitar els qui han portat a cap aquesta iniciativa. No pel que la figura de Sunyol pugui significar esportivament per a nosaltres, sinó pel fet d'aquest corrent de germanor esportiu de Catalunya i Castella que cal remarcar per la seva importància.

**

L'organització dels partits a profit de les Milícies Antifeixistes, segueixen endavant i dona el fruit que era d'esperar. El poble concorre als partits de futbol i omple els camps per ajudar l'organització.

Caldria, però, fer una crida als esportius de totes les diverses especialitats de l'esport per tal que s'organitzés a l'Estadi una gran festa amb un programa on intervingues-

sin totes les manifestacions de l'esport, a la vegada.

Un gran partit de futbol, un altre de bàsquet, un de rugbi, proves atlètiques. Tot plegat a una pesseta l'entrada amb dret a ocupar totes les localitats.

Caldria organitzar un bon programa d'acord amb els primers clubs de futbol. A l'acte podrien assistir les autoritats i concedir Copes de les Milícies als esportius participants, i medalles commemoratives als jugadors.

Es podria posar fil a l'agulla per portar a cap el projecte?

Creiem que aniria endavant i que el poble hi acudiria en massa.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA s'ofereix per a intervenir en l'organització.

**

El passat diumenge es van celebrar partits benèfics arreu de Catalunya. Aquests partits van ésser onze, i hi van prendre part els clubs Barcelona, Europa, Sants, Sabadell, Espanyol, Calella, Gràcia, Martinec, Júpiter, Girona, Vic, Carmel, Badalona, Sant Andreu, Poble Sec, lluro, Manresa, Terrassa, Olesa, Esparreguera, Vilanova.

Ignorem a quant poden haver ascendit els ingressos aconseguits en

els esmentats encontres, però sabem que el poble hi acudí per portar la seva almoïna de socors a les milícies que lluiten per a la llibertat de tots nosaltres.

**

El F. C. Barcelona es troba a mans dels seus empleats de camp i oficina, els quals, d'acord, portaran la direcció del primer club català.

La nova organització compta amb la simpatia de tots els seus afectes. Els jugadors Pedrol i Llorenç tenen cura de l'entrenament dels jugadors professionals i afeccionats del club.

Amb el bon desig de subvenir les necessitats de l'esmentat cercle, la seva direcció democràtica ha decidit obrir les portes als afeccionats admetent-ne l'ingrés sense abonament de quotes, per tot el mes d'Octubre.

Es possible que la nova organització es vegi afavorida pels futbolistes afeccionats tal com el moment actual mereix.

Són en els moments de prova quan es veu la incondicionalitat dels fanàtics, puix que alguns, en aquests moments, acostumen a donar-se de baixa dels cercles a què pertanyen.

D'una setmana a l'altra

Diuen que...

Ciudadà que llegeixes aquestes cròniques meves, ajuda'm! Esbandeix el «diuen que...» tant com puguis, fins que no en quedi ni rastre. Fa més mal el rumor i la notícia incontrolada, que una acció adversa al front. I, sortosament, d'aquesta mena de desgràcies no en coneixem cap.

No parlis mai en va, ni et facis ressò de cap notícia que no sàpigues d'on vingui. Malgrat que et pugui semblar del tot inofensiva, no facis córrer cap notícia que t'hagin facilitat els amants i defensors del «diuen que...»

Hi ha qui té interès a embolicar la troca, amic. No et fiïs de ningú que quan comenti la guerra —perquè el feixisme ens ha abocat a la més cruenta de les guerres— comenci el seu informe amb el «diuen que...» L'home que no sap d'on ha sortit una notícia, és sospitos. Bé

en tenim prou de fonts d'informació verídica i oficial a Catalunya! No cal pas escoltar bestieses, sabent que un acurat servei ens serveix ràpid i amatent totes les notícies.

Ciudadà que llegeixes aquestes cròniques: converteix-te des d'ara mateix en un guardador de l'ordre revolucionari, i comença la teva

croada fent el sord a totes aquestes notícies tèrboles que, de boca en boca, prenen les proporcions que vol l'enemic. Els traïdors que tenim vora n o s t r a , com que són covards, sols s'emparen darrera aquestes informacions que no tenen altra fi que enterbolir la puresa de l'estat d'ànim que té el poble de Cata-

lunya. Aquesta Catalunya que va ésser la primera a rebutjar l'enemic que va donar la cara; aquesta Catalunya que avui enlaira orgullosa les quatre barres de sang per terres de Mallorca i Aragó tal com vam ferho dels seus avantpassats.

Salut, ciudadà!

JOAN RIERA.

croniqueta de la setmana

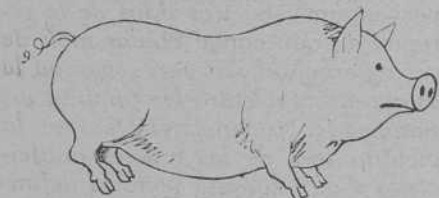
Martínez Anido, el «valent» ex-general que havia d'ésser dictador a Catalunya, en cas de triomfar els feixistes, s'ha quedat a l'altre costat de la frontera.

Aquest assassí vulgar que va inundar els carrers de Barcelona amb la sang obrera, ni ha tingut la gallardia de posar-se al front dels facciosos.

No ha vingut; i és una llàstima. Els obrers l'esperaven.

..

Notícies de premsa.
«Blat-de-moro per als porcs.»

No saben pas que això fos el menjar dels feixistes.

..

El Franco ha fet una visita als seus sequaços de Burgos.

Els ha reunit i els ha contat unes quantes bestieses. Que si tenien que aixafar la «canalla marxista», que si la unitat de la pàtria i, naturalment, que els antifeixistes eren venuts a l'or de Moscou.

Es el tòpic de la gent venuda a l'or del bandit March.

..

Ara resulta que Sant Narcís, patró de Girona, no era un cos incòrrupte com feien creure els capellans i clericalla.

El presumpte cos incòrrupte estava format per fustes i cendre.

Però la cendra no era del sant.

El cap sí. Era un cap de fusta.

..

Al domicili del capellà Tusquets, esbirro a sou de l'Irurita per els

seus bons oficis de delator, s'ha trobat un fitxer amb els noms de tots els afiliats de partits polítics d'esquerra i francmaçons.

Però, aquest Tusquets no hi era, a casa seva.

Quina contrarietat!

Quan el bienni negre es va distingir per les seves covardes delacions i les seves petulàncies. Deia pertot arreu i en conferències que donava a les senyores «bien» que ell era un home molt valent i coratjós.

I ha fugit.

Potser a demostrar el seu valor al Sant Pare.

..

Els feixistes no respecten ni la creu roja, ni les dones, ni els infants, ni els vells.

Parlar, encara que només sigui com a hipòtesi, d'un possible acord amb ells, és una ofensa personal per a tots que lluiten per la llibertat.

..

Aquell coronel Yagüe, que ara va fent de criminal per Andalusia, amb

les seves hordes, va intervenir també en la salvatge repressió d'octubre contra els obrers d'Oviedo.

Quan va retornar «triomfador» a Sòria, la seva terra, va dirigir un discurs als seus conterrànies, un discurs estil Primo de Rivera, pare.

Es a dir que va cantar les excel·lències de la dona espanyola, de la «mantilla de blonda», del clavell «flor de sang espanyola» i altres ximpleries per l'estil.

També va cantar les virtuts de la llar espanyola.

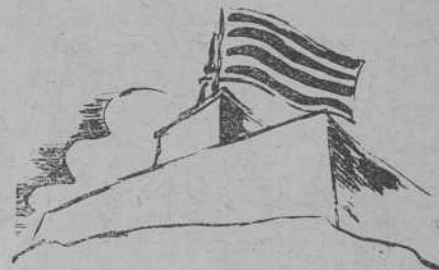
Ara, per Andalusia aquest coronel destrueix a canonades moltes llars d'obrers.

No deuen ésser llars espanyoles.

..

La bandera de Catalunya oneja al Castell de Montjuïc.

La bandera que tantes vegades

havia estat trepitjada pels «patriotes» queda totalment alliberada.

..

Els catòlics bascos s'han posat al costat dels lleials i amb les armes a la mà, volen ésser els primers d'entrar a Burgos per aixafar els pseudo catòlics que han promogut aquesta guerra civil.

Els catolicisme es vol rehabilitar. Sense permís del Papa, naturalment.

A través de la premsa

Com que en els moments que vivim és de gran importància conèixer el que opina la premsa del país respecte les coses que passen i com que al lector mitjà li és impossible de llegir tots els diaris que es publiquen, pensem fer cada setmana, a partir d'aquesta, una mica de resum del més important que haurem trobat durant la nostra obligada lectura.

D'un editorial de «Solidaridad Obrera» n'extreiem aquest fragment, de gran interès d'actualitat:

Es imprescindible —diu— que exista un perfecto control del armamento. No es admisible, ni tolerable, que se haga un uso indebido de las armas. Se debe terminar con las ejecuciones que se realizan sin el vistobueno de los camaradas que velan por la seguridad personal de los mismos trabajadores. La revolución exige un respeto al ser humano. De ninguna de las maneras han de proseguir los allanamientos de moradas, que realizan los elementos irresponsables. Como prueba fehaciente de que estos actos vandálicos parten de gente ajena a nuestros medios, es la gran cantidad de armas halladas en los registros practicados estos últimos días

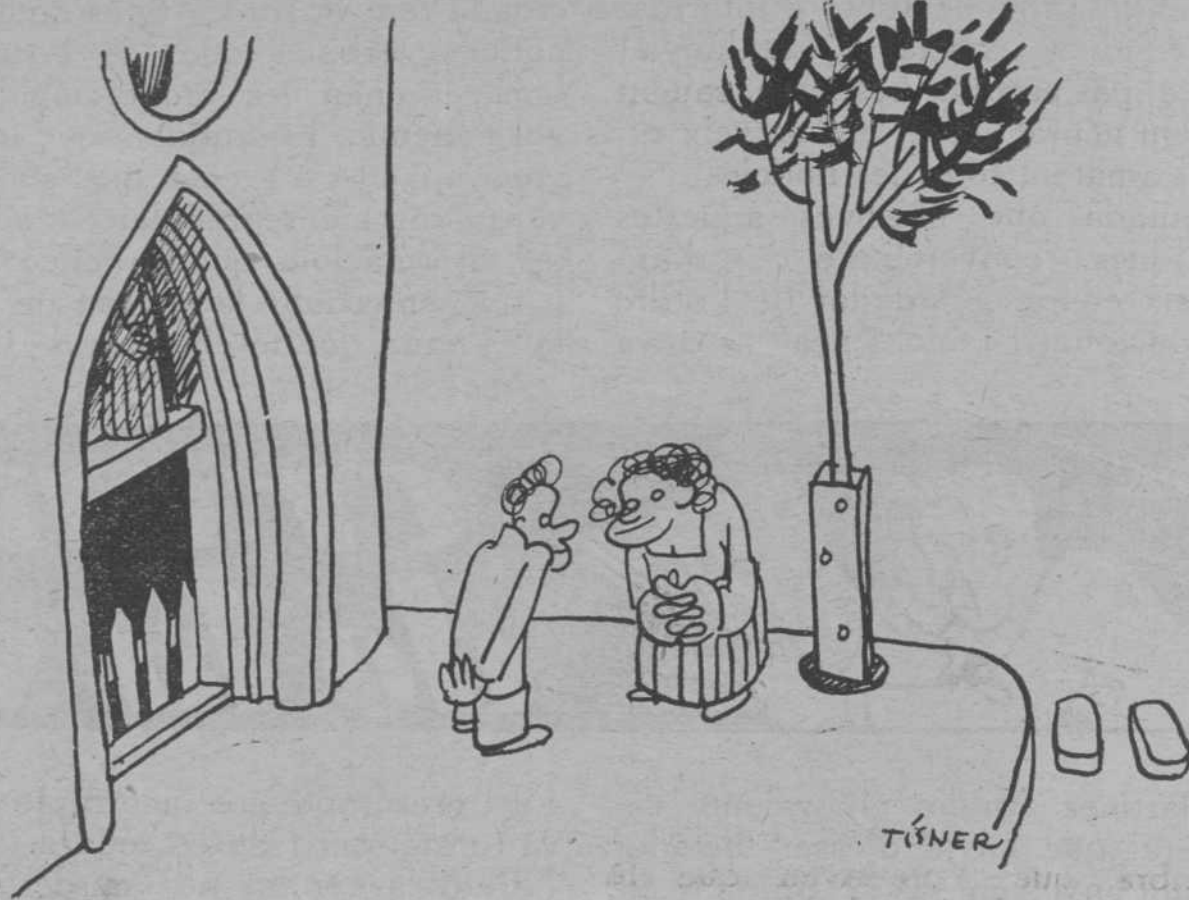
en los barrios de gente maleante. Y son, sin duda, estos sujetos, que no tienen la menor relación con nosotros, quienes dan una nota diaria de salvajismo. Queremos que todo el mundo sepa que la C. N. T. y la F. A. I. son enemigos y les repugna la sangre que se derrama sin la menor justificación y sin perseguir ningún fin revolucionario. Condenamos

enérgicamente las escenas de terror, que nos conducirían al caos. Acabaremos, por lo tanto, con tamaños crímenes.

«Trebball» ataca l'alarmista. I diu:

L'alarmista, el poruc, el feixista vergonyant, són tres tipus de la reraguarda que convé vigilar molt de prop perquè el seu verí escampa la intranquil·litat entre les famílies esperançades i convençudes que la victòria serà de les masses antifeixistes i que aquesta victòria definitiva no es farà esperar gaire. L'alarmista, el poruc i el feixista vergonyant han d'ésser castigats. Cap antifeixista conscient del seu deure no pot escoltar impassible un rumor llançat al carrer, a la botiga o al bar amb la mala intenció que s'escampi i sembri l'alarma entre la gent. Els pronòstics d'aquests derrotistes són ben clars. Molt d'ells són gent a qui el canvi de règim ha reduït els privilegis de classe o de casta. Alguns veuen perillar una situació personal que reuneix certs avantatges. D'altres, interessats de bon principi en una victòria feixista, cerquen desmoralitzar la reraguarda amb fantasies catastròfiques. Això s'ha d'acabar, i de seguida.

Assenyadíssimes paraules, les d'aquests dos estimats col·legues.

—Diu que Abd-El-Krim ha abandonat La Reunión.
—Devia ésser massa accidentada.

L'Església catòlica us beneeix.

El Castell de Montjuïc ja és nostre!

El diumenge, 23 d'agost del 1936, una diada històrica més de les que vivim amb una intensitat emocionant, el poble de Catalunya va prendre lliure possessió del castell de Montjuïc, la fortalesa tràgica i maleïda.

La reconquesta ens sembla un somni. Fins ara havien estat inútils totes les gestions fetes per aconseguir la satisfacció que tot Catalunya i especialment Barcelona, reclamaven des de feia anys. Semblava que hi havia interessos a l'ombra que s'oposaven que la nostra ciutadania s'alliberés del castell infamant, que era una ofensa i una amenaça inferida al poble liberal i treballador de Catalunya.

I bé, el castell ja és nostre i amb el millor dels títols, el d'haver-lo guanyat per la nostra libèrrima voluntat. No el devem a cap concessió. El tenien merescut pels dolors i sofriments que ha congriat; per les llàgrimes i sang que han xopat les seves parets de llegenda, que no era pas llegenda sinó trista realitat. Ens el regatejaven i ara l'hem pres en aquestes hores decisives per a Catalunya i la llibertat.

Des de diumenge, la bandera catalana, gairebé l'única de les banderes nacionals que ha estat sempre guió de llibertat i d'emancipació, senyoreja damunt el castell de Montjuïc. Montjuïc és encara fortalesa, perquè les necessitats de la revolució ho imposen. El dia en què la pau regni en els esperits i en les llars, la fortalesa infame ha de caure abatuda entre clams de joia i d'alliberament.

La lluita per a la conquesta de Montjuïc ha estat la campanya de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA. Nosaltres hem maldat anys i anys, amb constància que tenia molt de tossuderia, per a la desaparició d'aquest horrible monument d'ignomínia. Ha costat, ha trigat, però la victòria ha vingut. Com que les conquestes del poble són també conquestes nostres, car servim únicament els anhels populars, L'ESQUELLA es considera satisfeta i orgullosa d'haver acomplert, com sempre, el seu deure.

L'HUMOR AL FRONT (Històric)

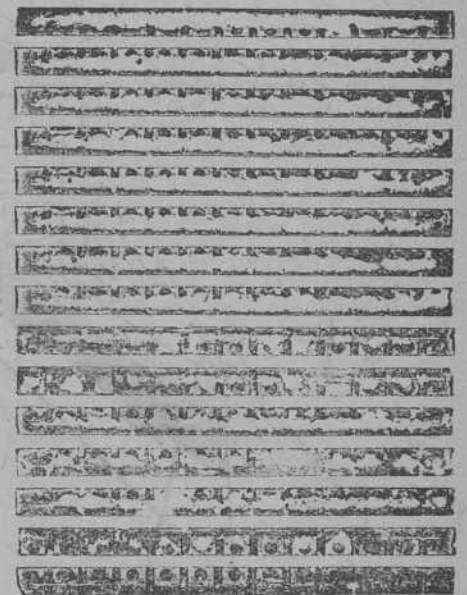
—Vens a caçar nius?
—Nius?...
—Sí, de mètralladores.

Esquellots

Si no hi haguessin prous elements de judici per a convèncer al més escèptic que la lluita entaulada entre el feixisme i el poble s'ha de resoldre amb una victòria esclatant del front treballador, n'hi ha prou amb constatar la desmoralització i covardia de la pandilla militar i clerical i l'entusiasme i abnegació de les milícies populars.

En el Consell de guerra celebrat fa uns dies a Barcelona contra tres Lòpez i un Lizcano, vam tenir una prova més del que diem. Els processats, com tots els que ací i fora d'ací han passat pels Consells de guerra, en lloc d'afrontar amb voluntia llur situació i de saber morir dignament, amb la cara alta, han fet ús de tots els trucs i habilitats per a negar o atenuar la responsabilitat llur en la militarada. Com que no els guiava cap ideal, no es senten moguts per aquesta força que ennobleix les ànimes i enrobusteix amb energia viril els qui defensen amb convicció qualsevulla

causa. No han sabut guanyar ni saben perdre. Ni tan sols tenen el gest de quedar bé davant el mirall de la Història.

Ha estat enderrocada l'estàtua d'Antoni Lòpez, primer Marquès de

Comilles i un dels negrers més acreditats. Ha estat una bona idea en el doble aspecte dignificador i artístic. A qui li toca, ara?

**

Els sants acostumats a fer miracles, s'han declarat en vaga quan més falta feien llurs habilitats. Sant Josep Oriol ha deixat cremar l'església del Pi sense que hagi donat una mostra més de les seves «performances» tan acreditades com aquella de convertir una rave en monedes d'or. La Catedral s'aguantava dreta i intacta, per sort de l'art i de la civilitat barcelonina, gràcies al zel de la Generalitat i a la comprensió de les masses populars. Sant Olaguer, un dels incorruptes no ha fet res, que sapiguem, per a salvar la Seu. Si s'hi fica, no en resta pedra sobre pedra. No diem res ja de Sant Narcís, el de les mosques. El cos incorrupte resulta que

BLENOSIL

guareix ràpidament la
BLENORRAGIA

Sense lavatges ni infeccions, per crònica, rebel i antiga que sigui. No perjudica.

Venda a BARCELONA: Segalá, Andreu, Especificos Pelayo, Martíñ, V. Ferrer, Especificos Universidad, La Cruz, Genové, Germana, Folguera, Coma, Especificos La Cruz (ants) i tots altres Centres d'Especifics i Farmàcies.

A MADRID: Joan Martíñ. - A PALMA: Cooperativa Farmacèutica Balear. - A VALENCIA: A. Gamir. A SARAGOSSA: S. A. Farmacèutica Aragonesa.

no era cos ni incorrupte, sinó una barreja molt ben combinada de fustes, cotó fluix i llauna. Es a dir, un engany secular per a posar en ridícul la vida dels sants. Totes les esglésies estaven plenes de sants i verges amb l'especial missió de castigar-nos per qualsevulla falta venial o per a concedir-nos petites recompenses. En canvi, cap d'ells s'ha preocupat de salvar la botiga de les flames o de la incautació. Es que en

aquest cas, els veritables cristians eren els qui purificaven els temples, profanats per la brutícia, la ignorància i l'esperit comercial de la clergalla.

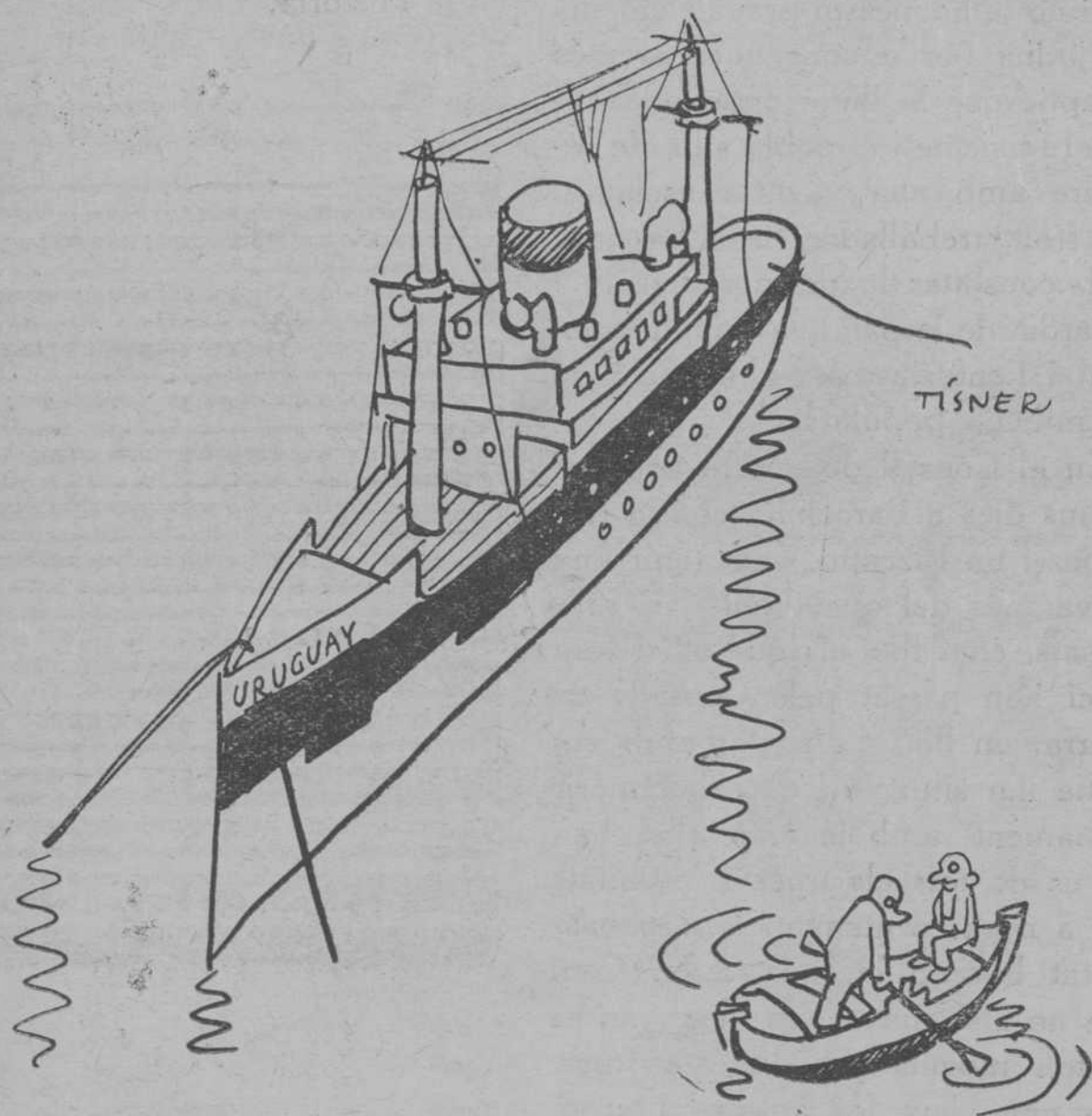
**

Sembla que ho donin... Ho sembla, perquè els ho van prenent.

Cada dia ens assabentem de la quantitat fabulosa de milions que la gent d'església tenia amagada i sotreta a la utilitat pública. No feien almoines perquè no tenien diners; no acabaven temples, perquè els mancava l'ajut monetari; havien de parar el platet a tothom i pertot; els eren una misèria; l'església, hipòcrita i gasiva, implorava caritat. Mentrestant, llurs ministres i comparses s'embutxacaven la part més grossa del tresor nacional, mentre convertien els temples en basars infectes on tot es venia i es comprava.

**

Mentre l'ex-general Queipo de Llano, embriac, ignorant i fanfarró i no saben si condecorat amb qualsevulla creu, bramava des de la Ràdio sevillana que hom havia assassinat al Cardenal Vidal i Barraquer, bisbe de Barcelona (?), l'arquebisbe de Tarragona Vidal i Barraquer es troba tranquil·lament a Roma on, en companyia dels altres prelats que regien els ramats catalans, es pot entretenir a jugar el tuti arrastrat o el tresillo.

—Vols un Consell?

—No, no; de cap manera.

—General, ho perdem tot.
—Tot?... menys L'HONOR.

Aquests bisbes fugitius són la demostració plena que hom no els aplicat, en general, el càstig que es mereixien. Tots hauran anat a contar al Sant Pare llurs trifulgues. Segurament que no s'hauran posat d'acord l'idiota i malvat Irurita, mitrat de Barcelona, amb Vidal i Barraquer, home comprensiu, honest i digne dins del seu gènere. L'única tara que trobem en el que podríem dir-ne ex-arquebisbe de Tarragona,

és que quan en els primers dies de la Dictadura el divertit Primo de Rivera ens va obsequiar amb la seva presència, Vidal i Barraquer, va aclamar xardorosament, muntat dalt d'una cadira de boga, el «salvador d'Espanya». En el pecat va portar la penitència, car ja és sabut com l'arquebisbe de Tarragona fou més tard perseguit furiosament pel general dictador. Consti, doncs, que la passió no ens enterboleix l'ente-

COMPREU

tots els divendres
L'ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

niment i si a l'Irurita, li hauríem donat una puntada de peu al cul que li hagués fet veure d'aprop les estrelles, a l'arquebisbe Vidal i Barraquer, li hauríem obert gentilment la porta bo i dient-li: —Passi-ho bé, i no s'hi cansi!

Correspondència

Tomàs. — Ciutat. — Queden alguns exemplars; poquets, però un parell us els podem servir.

Rimat. — Ho tenim en compte.

Ramon. — Afers bruts, no.

Noi. — Més endavant ja en parlarem.

JOAN ARÚS (a) FALÉS

LA PRIMERA DE CATALUNYA

S'adornen carrers salons
i Envelats de totes mides
luxosos i senzills

Avinguda de València, 74

Telèfon 33 - Encàrrecs a Barcelona: Ideal Bar, Untó, 4

MOLINS DE REI

ELS DINERS D'EN MARCH.

-DÉU MEU! TANT QUE M'HAVIEN COSTAT DE ROBAR.